

Toimintasuunnitelma 2023- 2024 15.9.2023
Omenatarhan päiväkoti

1. Yhteystiedot

Varhaiskasvatusyksikön johtaja Soile Kaari
050-3948 456
soile.kaari@kangasala.fi

Apulaisjohtaja Anna Kela
050-4475 113
anna.kela@kangasala.fi

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
Johanna Halmela
040 509 1550
johanna.halmela@kangasala.fi

Keltakanelit alle 3-v.

keltakanelit@kangasala.fi

040-1336577

Punakanelit (2-5v.)

punakanelit@kangasala.fi

040-1336578

Viherpeukalot

(3-5v. integroitu ryhmä)

viherpeukalot@kangasala.fi

040-1336580

Viikarit (3-5v.)

viikarit@kangasala.fi

040-1336581

Puutarhurit (pienennetty esiopetusryhmä)

puutarhurit@kangasala.fi

040-1336579

Eppulaiset (esiopetusryhmä + 5vuotiaat)

eppulaiset@kangasala.fi

040-1336576

Ompulaiset (esiopetus)

omppulaiset@kangasala.fi

044-4813230

2. Kehittämiskohteet 2023-2024

Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen yhteinen kehittämiskohde vuodelle **2023-24** on lapsen tuen toteuttaminen ja inklusio.

Omenatarhassa on tavoitteena, että jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen jokapäiväisissä arjen hetkissä omassa oppimisympäristössään. Kasvattajilla on paljon arjen osaamista päiväkodissa ja tätä osaamista jaamme ryhmien kesken. Kasvattajille mahdollistetaan myös lisäkoulutusta aiheesta.

Toimintaa arvioidaan syksyllä - 23 ja arvioinnin pohjalta saamme tietoa konkreettisista kehittämisen kohteista keväälle.

Lisäksi Omenatarhassa haluamme panostaa yhteisöllisyyden kehittämiseen ja me-hengen luomiseen. Yhdessä tekeminen ja kokemusten jakaminen kiireettömässä ilmapiirissä on meille tärkeää. Yhteisöllisyyden kokemus ulottuu oman kotiryhmän lisäksi myös koko yksikön yhteisöön, yhteisten lauluhetkien, vierailuiden ja erilaisten tapahtumien muodossa. Osaan näistä myös huoltajilla on mahdollisuus osallistua.

Tällä kaudella kiinnitämme myös erityistä huomiota kasvattajien työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

3. Toimintaperiaatteet

Kangasalan kaupunkistrategia:

Kasvun ja oppimisen edelläkävijä: kasvatamme lapsia paikalliset juuret tunteviksi, itsetunnon terveiksi sekä tulevaisuuteen suuntautuviksi, toisia kunnioittaviksi, suvaitseviksi, sivistyneiksi ja kansainvälisiksi ihmisiksi.

Lapsuuden itseisarvo

Varmistamme turvallisen, hyväksyvän ja lämpimän ilmapiirin jokaiselle lapselle. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi ja nähdyksi. Meillä on valmius ja taito ottaa lapset vastaan. Jokainen lapsi opettelee ja harjoittelee jotakin asiaa, me annamme siihen tilan ja ajan.

Leikille on aina aikaa ja tilaa, pois kiire ja hätäily. Kasvattajat osaavat joustaa ja muuttaa suunnitelmia lasten tarpeiden mukaan.

Ihmisenä kasvaminen

Harjoittemme yhdessä arjessa monia tärkeitä taitoja: tunnetaitoja, yhteisten sääntöjen opettelua, anteeksi pyytämistä, kaveritaitoja.

Huomataan hyvä itsessämme ja toisissamme ja keuhataan kaveria.

Yhdessä tutkitaan ja ihmetellään asioita ja arvostetaan lapsen halua oppia.

Lapsen oikeudet

Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi ja nähdyksi ja oikeus vaikuttaa häntä koskeviin asioihin. Lapset voivat osallistua toiminnan suunnitteluun ja arviointiin ikätasonsa mukaisesti. Arviointi lasten kanssa voi tapahtua hymynaamoilla, legopalikoilla tai vaikka peukulla.

Olemme aidosti kiinnostuneita lasten asioista ja heidän ehdotuksilleen avoimia.

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Lapsia ohjataan avarakatseisuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Jokaisella lapsella tulee olla mahdollisuus kehittää kykyjään ja tehdä valintoja sukupuolesta, syntyperästä, kulttuuritaustasta tai muista syistä riippumatta.

Muokkaamme oppimisympäristöä yksillöllisten tavoitteiden mahdollistamiseksi, oppimisympäristö elää ja muuttuu lasten tarpeiden ja toiveiden mukaan.

Haluamme, että Omenatarhassa on avoin ja turvallinen ilmapiiri, jossa kaikki voimme hyvin ja jossa meitä arvostetaan sellaisina kuin olemme.

Syksyn aikana kartoitamme tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tilanteita arjessa ja

kartoituksen pohjalta laadimme ensi keväänä yksikön **Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman.**

Perheiden monimuotoisuus

Kunnioitamme jokaisen perheen omaa kulttuuria ja omia toimintatapoja. Lapsi on kiinteä ja erottamaton osa perhettään ja sen vuoksi pidämme tärkeänä sitä, että meillä on luottamuksellisen suhde lapseen ja perheeseen.

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Arjen tilanteissa ohjaamme lapsia terveyttä ja hyvinvointia edistäviin elämäntapoihin. Ruokailutilanteet, ulkoilut, metsäretket, lepoaikat, liikunta sisällä ja ulkona – kaikki nämä hetket ovat juuri näiden tapojen harjoittelua. Luonto on meitä lähellä ja retket harjuun mahdollistavat luontosuhteen luomisen ja ylläpitämisen.

Arjen pedagogiikka

Toimiva arki ja sen tarjoamat pedagogiset ulottuvuudet ja mahdollisuudet ovat tärkeässä asemassa. Arjen päivittäisissä tilanteissa opitaan ja harjoitellaan lapsen elämän kannalta tärkeitä perustaitoja; pukemis- ja riisumistilanteet, oman vuoron odottelu, ruokailut jne. Nämä tilanteet tarjoavat haasteita ja monipuolisia oppimisen paikkoja monelle eri kehityksen ja osaamisen osa-alueille.

Arki ja sen kaikki erilaiset tilanteet ja toiminnot ovat paras harjoitella ja oppia jokapäiväiseen elämään liittyviä todella tärkeitä taitoja.

Kasvattajat ovat läsnä kaikissa toiminnoissa, ohjaten ja auttaen tarpeen mukaan.

Leikki ja leikkiympäristö

Leikki kuuluu erottamattomana osana jokaiseen päiväkotipäivään, ryhmään ja ikään katsomatta.

Leikillä on arvoa ja merkitystä tärkeänä ja jopa välttämättömänä osana lapsen tasapainoista kehitystä. Leikki on lapselle tapa käsitellä sekä hänelle tuttuja että häntä ihmetyttäviä asioita. Leikin seuraaminen ja kasvattajan leikissä mukana oleminen ovat myös avaimia lapsen maailmaan ja kiinnostuksen kohteisiin. Kasvattajat havainnoivat lapsia ja suunnittelevat sen pohjalta lapsiryhmän tarpeita vastaavia leikkimahdollisuuksia. Ideointi ja toteutus tehdään yhdessä lasten kanssa. Leikkivälineet ovat lapsen ikää ja kehitystasoa vastaavia ja hänen mielikuvitustaan rikastuttavia. Lapsen leikille annetaan aikaa ja tilaa sekä sisällä että ulkona ja halutessaan lapsi voi leikkiä myös yksin.

Ohjatussa leikissä kasvattaja tietoisesti panostaa leikkiin, on läsnä ja mukana, osallistuu eri rooleissa esim. malli, avustaja, motivoija ja ideoija. Kasvattajalla on selkeä rooli ja hän on aidosti läsnä leikissä lasten kanssa kysellen, kiinnostuen, ohjaten.

Pienryhmätoiminta

Pienryhmätoiminta toteutuu jokaisessa ryhmässä. Ryhmien koostumus ja toiminnan kesto vaihtelevat ryhmien ikärakenteen ja toiminnan sisällön mukaan.

Pienryhmätoimintaa varten kukin ryhmä laatii kauden alussa suunnitelman, jossa sovitaan pienryhmien jaosta, kestoajasta ja aikuisten kiertämisestä ryhmissä sekä toiminnan rakenteesta. Hyödynnetään talon tiloja mahdollisimman monipuolisesti ja luovasti ryhmän tarpeet huomioiden

Pienryhmätoiminnan rakennetta muokataan tarvittaessa kauden aikana. Lapset ovat kiinteissä pienryhmissä, kuitenkin joustavasti huomioiden mahdolliset muutokset esim. tuntuarpeissa tai/ja kaverisuhteissa.

Toiminnan vuosikello ja vasua täydentävät suunnitelmat

Toiminnan suunnittelu perustuu Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä sitä täydentäviin suunnitelmiin.

[Varhaiskasvatusta ohjaavat suunnitelmat - Kangasala](#)

Toiminnan vuosikello on käytössä koko yksikön yhteisen toiminnan suunnittelussa sekä tiimien omassa suunnittelussa. Vuodenkiertoon liittyvät juhlat ja niiden viettäminen otetaan huomioon suunnittelussa huomioiden myös eri kulttuurien ja kansalaisuuksien

4. Kehittäminen ja arviointikäytännöt

Omenatarhan päiväkodin toimintaa arvioidaan yhteisesti kaksi kertaa toimintakaudessa. Vuodenvaihteessa suoritetaan tiimien oma puolivuotisarviointi ja keväällä kauden loppupuolella toinen arviointi, jossa arvioidaan sekä yksittäisten tiimien että koko yksikön toimintaa.

Tiimit arvioivat tällöin syksyn toimintaa ja tilannetta suhteessa kauden alussa asetettuihin tavoitteisiin ja tekemäänsä toimintasuunnitelmaan. Samalla tarkistetaan ja mahdollisesti muokataan tavoitteita ja toimintaa koskien kevätkautta. Tässä vaiheessa voidaan tarkentaa suunnitelmia ja kohdentaa toimia ja menetelmiä yksikön ja tiimin asettamien tavoitteiden suhteen.

Toimintaa, suunnitelmia ja niiden toteutusta arvioidaan tiimeissä viikkotasolla sekä opettajien toimesta, että myös koko tiimin tasolla kauden aikana. Tiimien palaverissa käydään läpi sekä suunniteltua että toteutunutta toimintaa ja tehdään mahdollisia muutoksia ja tarkennuksia jatkoa varten.

Jokainen ryhmä dokumentoi ja arvioi toimintaansa oman sopimuksensa ja suunnitelmansa mukaisesti. Dokumentointi ja arviointi ovat ryhmissä toiminnan suunnittelun pohjana ja välineenä.

Omenatarhan pedagogiseen tiimiin kuuluu johtaja, apulaisjohtaja, yksi opettaja jokaisesta ryhmästä sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Pedagoginen tiimi kokoontuu säännöllisesti ja sen tehtävänä on arvioida ja kehittää päiväkodin toimintaa.

5. Oppimisympäristö

Omenatarhan päiväkoti on kohta 20-vuotias, mutta tilat ovat edelleen hyvin toimivat ja mahdollistavat jakotilojen käytön.

Oppimisympäristöissä toteutetaan monenlaista pedagogista toimintaa. Henkilöstö ottaa huomioon lasten kiinnostuksen kohteet, yksilölliset taidot ja tarpeet ja oppimisympäristöjä kehitetään jatkuvasti vastaamaan paremmin ryhmien lasten tarpeita.

Leikki on Omenatarhan päiväkodissa tärkeä toimintaperiaate. Myös oppimisympäristöt järjestetään siten, että ne mahdollistavat monipuoliset leikin. Eri leikkivälineet ja mahdollisuudet leikkiä eri tiloissa ja erilaisilla välineillä ovat lasten saatavilla ja he saavat itse osallistua leikkien suunnitteluun ja ympäristön muokkaamiseen.

Digitaalinen oppimisympäristö

Varhaiskasvatuksessa tieto- ja viestintäteknologian avulla tuetaan lasten ilmaisun, oppimisen ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Digitaalisia harjoituksia harjoitellaan yhdessä ja arjessa harjoitteluun kuuluu myös mediakriittisyys.

Digitaalisia välineitä käytetään toiminnan toteuttamisessa. Ryhmillä on käytössä ipadejä, tietokone, ohjelmointivälineitä. Esiopetusryhmillä on omat älytaulut ja lisäksi on vielä käytössä yksi siirrettävä älytaulu, jota muut ryhmät voivat hyödyntää. Lukulumo ohjelmasta löytyy satuja ja suomenkielisten lisäksi myös monella muulla kielellä. Luontolive ohjelman kautta päästään tutustumaan luontoon ja erilaisiin eläimiin. Interaktiivinen lattia, joka innostaa myös liikkumaan, on meillä käytössä vuorotellen Tursolan päiväkodin kanssa.

Oppimisympäristö sekä sisällä että ulkona

Lasten mahdollisuus riittävään ulkoiluun turvataan päivittäin. Omenatarhan päiväkodissa ulkoillaan paljon säästä riippumatta. Toiminnassa hyödynnetään myös lähialueen hyviä retki- ja liikuntamahdollisuuksia, kuten harjua, eri urheilukenttiä sekä jäähallia. Talvella myös läheiselle kentälle tehdään ladut hiihtämistä varten.

Omenatarhan päiväkodissa on reilun kokoinen, hyvin varustettu liikuntasali, joka antaa hyvät mahdollisuudet erilaiseen sisäliikuntaan. Liikuntaa tapahtuu luonnollisesti myös ryhmien omissa tiloissa eli olemme laajentaneet ajatusta liikuntatiloista myös ryhmätasolle.

Päiväkodin lähellä käy säännöllisin väliajoin kirjastoauto, jonka palveluita hyödynnetään ahkerasti. Myös pääkirjasto erilaisine näyttelyineen ja Kangasala -talo ovat helposti meidän tavoitettavissa ja niiden tarjontaa käytetään hyväksi.

6. Pedagoginen tuki

"Lapselle hyvä päivä tänään".

Tavallinen arkipäivä on jokaiselle lapselle **yleistä tukea** jokaisena päiväkotipäivänä. Lapsi kasvaa, kehittyy ja oppii yksilöllisesti. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea kunkin lapsen kehitystä, kasvua ja oppimista hänen omista lähtökohdistaan. Lapsi kohdataan omana itsenään, vahvuuksineen sekä kehityksen ja oppimisen haasteineen. Ryhmän toimintaa suunnitellessaan ja toteuttaessaan kasvattajat huomioivat jokaisen lapsen yksilölliset tuentarpeet.

Mikäli lapsi tarvitsee kasvussaan ja oppimisessaan säännöllistä tukea tai useampia tukimuotoja samanaikaisesti, hänelle tarjotaan **tehostettua tukea**. Tuki mietitään

tällöin yksilöllisemmin ja tarkemmin, ja siitä keskustellaan aina huoltajien sekä mahdollisesti muiden asiantuntijoiden kanssa.

Vahvin tuen taso on **erityinen tuki**, jota tarjotaan niille lapsille, joilla on vaikeuksia edistyä riittävästi muiden tukitoimien avulla. Lapsen tuen tarve arvioidaan yhdessä huoltajien, kasvatushenkilöiden ja asiantuntijoiden kanssa. Sovitut asiat kirjataan ylös lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan yleistä, tehostettua ja erityistä tukea varten.

Sekä tehostetusta, että erityisestä tuesta tehdään aina myös hallintopäätös.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (VEO) Johanna Halmela käy ryhmissä säännöllisesti ja työskentelee kasvattajien apuna, havainnoi lapsia ja on mukana toiminnan suunnittelussa.

7. Tiedottaminen

Tiedon välityksenä huoltajien kanssa toimivat päivittäiset kohtaamiset. Kuulumisia vaihdetaan lapsen päivästä ja koko päiväkotia koskevista asioista. Tarpeen mukaan huoltajien kanssa sovitaan erillisiä keskusteluhetkiä tai puhelinaikoja.

Päikky toimii pääasiallisena viestivälineenä huoltajien ja henkilökunnan välillä. Esiopetuksessa käytössä Wilma.

Jokaisella ryhmällä on oma sähköposti viestintää varten.

Ryhmillä on myös Instagram tilit, joiden kautta välittyy tietoa kuvin ja tarinoin.

Vanhempain iltapäiväkahvit/vanhempainilta

Syksyllä kauden alkupuolella ryhmät järjestävät joko vanhempainillan tai iltapäiväkahvit. Myös kauden kuluessa voidaan tarpeen mukaan järjestää erilaisia tilaisuuksia huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Vasukeskustelut

Jokaisessa ryhmässä käydään syksyn aikana jokaisen lapsen huoltajien kanssa varhaiskasvatussuunnitelma –keskustelu. Esikoululaisten kanssa käydään oppimissuunnitelmakeskustelu syksyllä ja keväällä uudelleen kouluunlähtökeskustelut.

8. Yhteistyö

Tärkeä yhteistyökumppanimme arjessa on ateria- ja siivouspalvelu. Pirkko hoitaa meillä keittiötä yhdessä Tarjan ja Hilkan kanssa, jotka myös huolehtivat siisteydestä päiväkodissa. Nekko taas vastaa kiinteistönhuollosta.

Tarvittaessa yhteistyötä tehdään alueiden neuvoloiden sekä alueen muiden asiantuntijoiden kanssa (puheterapeutit, toimintaterapeutit).

Toimimme Tampereen yliopiston kumppanuuspäiväkotina eli meillä on harjoittelujaksolla tulevia varhaiskasvatuksen opettajia.

Omenatarhan päiväkotia sijaitsee Pikkolan kampusalueella ja meitä lähellä olevien yksiköiden kanssa teemme yhteistyötä myös tällä kaudella.

Pikkolan koulussa viime kaudella kävimme esim. kokkailemassa yhdessä opiskelijoiden kanssa. Otamme myös työelämään tutustujia ryhmiin.

Lukion liikuntakurssilaiset järjestivät liikuntahetkiä salissa, joihin pääsimme osallistumaan. Lukion musiikkilinjalaisten kanssa viritellään taas omaa musaprojektia. Voimme käyttää lukion salia päiväkodin juhliin tai konsertteihin ja tapahtumiin. Tredusta meillä on lähihoitaja opiskelijoita työssäoppimisjaksoilla ja heiltä myös opiskelijat voivat tulla päiväkotiin järjestämään esim. liikuntahetkiä.

Vanhempainryhmä

Viime kaudella pieni, mutta tehokas vanhempainryhmä järjesti tapaamisia perheille. Laavu-ulkoilu, ystävänpäivän tapaaminen ja vappudisco päiväkodilla kokosivat perheitä yhteen mukavan yhdessäolon merkeissä.

Toivomme mukaan uusia ryhmäläisiä ja jatkamme toimintaa tälläkin kaudella.

